НА ШЛЯХУ ДА АГУЛЬНЫХ МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАЎ ПРАКТЫКІ РАЗВІЦЦЯ СУПОЛЬНАСЦЕЙ

КАРОТКАЕ КІРАЎНІЦТВА

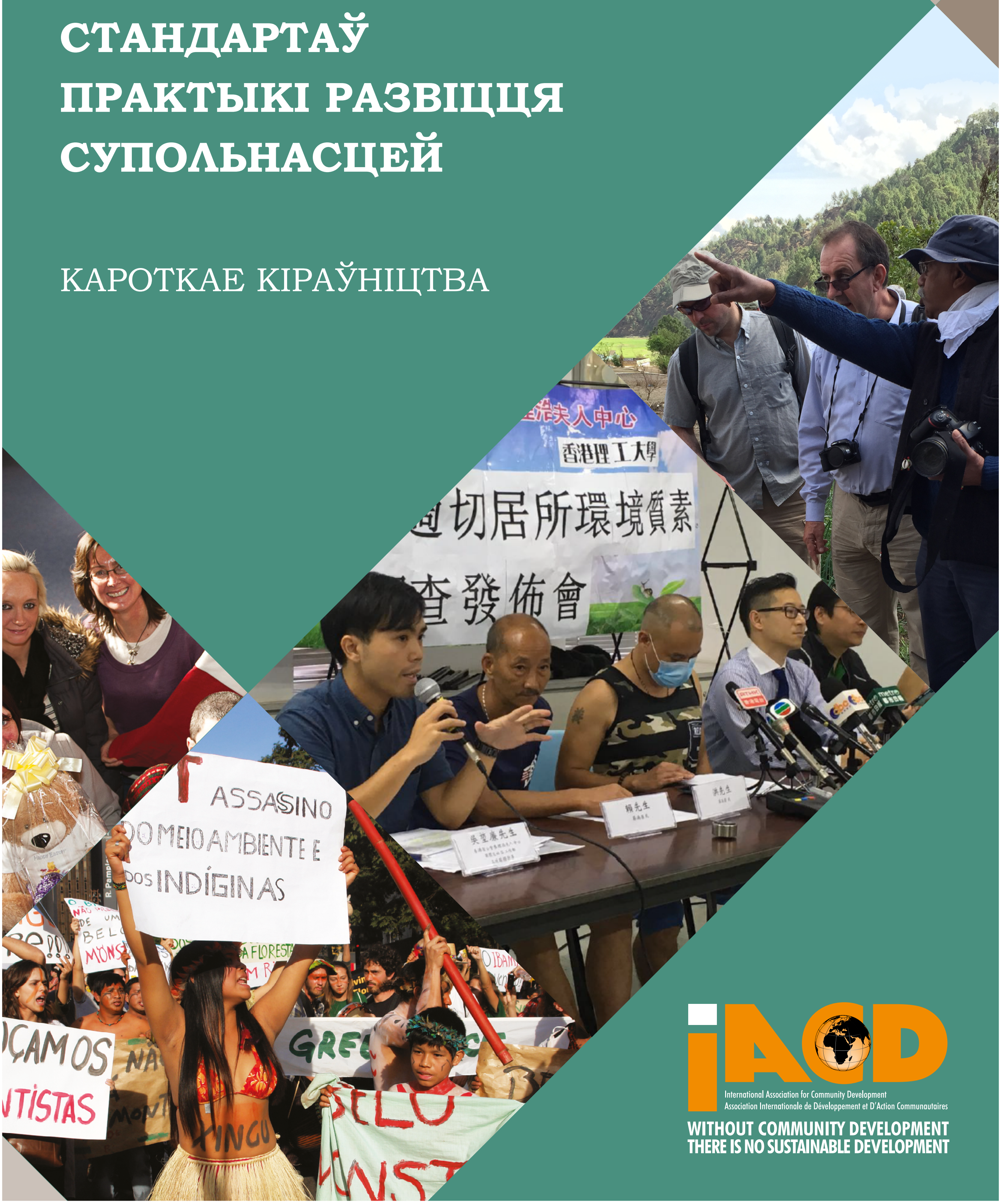

International Association for Community Development
Association Internationale de Développement et D'Action Communautaires

WITHOUT COMMUNITY DEVELOPMENT
THERE IS NO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Услед за прыняццем у 2016 г. міжнароднага азначэння развіцця супольнасцей, IACD пачала работу над распрацоўкай рэкамендацый па практыцы развіцця супольнасцей. IACD працавала сумесна з шатландскім Саветам па Стандартызацыі Вывучэння і Развіцця Супольнасцей, і, пасля маштабнага кансультавання з калегамі і практыкамі з усяго свету, прадставіла Агульныя Міжнародныя Стандарты Практыкі Развіцця Супольнасцей на міжнароднай канферэнцыі IACD у Мейнуце ў чэрвені 2018 г.

IACD, як міжнародная прафесійная асацыяцыя, упэўнена ў тым, што ўсіх спецыялістаў-практыкаў (якія працуюць на платнай ці бясплатнай аснове) важна заахвочваць у прыняцці агульнага разумення мэты развіцця супольнасцей, пабудаванай на агульных каштоўнасцях. IACD мае намер падтрымліваць высокія стандарты практыкі, грунтуючыся на ўзгоджаным калектыўным уяўленні аб тым, што гэта такое і дзе "прафесійны" азначае "кампетэнтны".

Практыка ў галіне развіцця супольнасцей

Практыка ў галіне развіцця супольнасцей ажыццяўляецца людзьмі, якія выступаюць у розных ролях і кантэкстах, уключаючы людзей, якія прама называюцца прафесійнымі работнікамі супольнасцей (і людзей, якія выконваюць тыя ж абавязкі, але называюцца па-іншаму), сумесна з прафесіяналамі ў іншых галінах: ад сацыяльнай работы, адукацыі для дарослых, працы з моладдзю, медычных дысцыплін, экалагічнай адукацыі, мясцовага эканамічнага развіцця да гарадскога планавання, адраджэння, архітэктуры і г.д., якія імкнуцца прымяняць каштоўнасці развіцця супольнасцей і ўкараняць метады развіцця супольнасцей.

Мы прапануем называць усіх іх "спецыялісты-практыкі па развіцці супольнасцей" і выкарыстоўваць гэта як ўсёабдымны тэрмін.

Азначэнне развіцця супольнасцяў, прынятае IACD

«Развіццё супольнасцей — гэта і прафесія, якая засноўваецца на практычным вопыце, і акадэмічная дысцыпліна, якая садзейнічае рэалізацыі дэмакратыі, прынятых норм, ўстойлівага развіцця, эканамічных магчымасцей, роўнасці і сацыяльнай справядлівасці праз арганізацыю, адукацыю і пашырэнне правоў і магчымасцей людзей у межах іх супольнасцей, незалежна ад таго ці аб'яднаны яны па прынцыпу месца жыхарства, ідэнтычнасці або інтарэсах, у гарадской або сельскай мясцовасці".

Гэтае азначэнне можна разглядаць як увасабленне асноўных каштоўнасцей, мэтаў і комплексу метадаў працы.

A. Асноўныя каштоўнасці

Азначэнне сцвярджае каштоўнасці, на якіх павінна грунтавацца практыка:

- прыхільнасць да правоў, салідарнасці, дэмакратыі, роўнасці, экалагічнаяй і сацыяльнай справядлівасці.

Гэта заява пра каштоўнасці пазіцыянуе практыку як працу згодна з этычнымі стандартамі, якія прымяняюцца ў розных кантэкстах, працу з людзьмі і арганізацыямі па рэалізацыі розных мэты.

B. Мэта

У азначэнні есць сцверджанне аб мэце развіцця супольнасцей: працаваць сумесна з супольнасцямі дзеля захавання прынцыпаў дэмакратыі, устойлівага развіцця, захавання правоў, прадстаўлення эканамічных магчымасцей, дасягнення роўнасці і сацыяльнай справядлівасці.

Такі высокі ўзровень мэтанакіраванасці можа быць выкарыстаны ў якасці эталона для ацэнкі як самога працэсу, так крокаў, зробленых у дасягненні вынікаў.

C. Асноўныя метады і працэсы

У азначэнні ёсць ясна акрэсленыя сцверджанні об метадах і працэсах, якія выкарыстоўваюцца спецыялістамі-практыкамі па развіцці супольнасцей: "арганізацыя, адукацыя і пашырэнне правоў і магчымасцей людзей у межах іх супольнасцей..."

D. Удзельнікі

Азначэнне, дадзенае IACD, адносіцца да людзей у іх супольнасцях, незалежна ад таго, ці аб'яднаны яны па прынцыпу месцазнаходжання, ідэнтычнасці або інтарэсах. Можна зрабіць выснову, што перш за ўсё спецыяліст-практык працуе з групамі людзей у межах супольнасці, і ў гэтым, відавочна, сутнасць развіцця супольнасцей. Але супольнасць не існуе ў ізаляцыі, яна ўвесь час узаемадзейнічае з шэрагам урадавых устаноў, неўрадавых арганізацый, камерцыйнымі кампаніямі, пастаўцамі паслуг, кіраўнікамі, палітыкамі і з грамадствам.

Тэмы і ключавыя накірункі

Мы вызначылі восем тэм, агульных для практыкі развіцця супольнасцей. Яны знаходзяцца ніжэй разам з васьмю ключавымі абласцямі. Кожная ключавая тэма змяшчае шэраг заяваў датычна практыкі, якая прадстаўляе сабой кіраўніцтва для практыкаў у сферы развіцця супольнасцей. Вы можаце даведацца больш у поўнай версіі Стандартаў.

Назва тэмы	Апісанне тэмы	Ключавыя накірункі
Тэма 1: **Укараненне каштоўнасцей у практыку**	Гэтая тэма сфакусавана на разуменні тых каштоўнасцей, якія ляжаць у аснове практыкі развіцця супольнасцей, незалежна ад тых працэсаў, на якіх яна заснавана, і вынікаў, да якіх яна прыводзіць, а таксама аб прымяненні гэтага разумення ў кантэксце работы асобнага спецыяліста	Разуменне каштоўнасцей, працэсаў і вынікаў развіцця супольнасцей, а таксама прымяненне іх на практыцы ў іншых ключавых накірунках
Тэма 2: **Узаемадзеянне з супольнасцямі**	Гэтая тэма сфакусавана на знаёмстве з супольнасцямі, з якімі спецыяліст-практык працуе, на разуменні праблем, якія ўплываюць на іх, і на развіцце стасункаў, якія забяспечваюць базу для працы на пазітыўныя змены	Разуменне і зносіны з супольнасцямі, стварэнне і падтрыманне адносін, як з асобнымі людзьмі, так і з групамі людзей.
Тэма 3: **Агульнае планаванне**	Дадзеная тэма асвятляе развіццё дэмакратычных працэсаў у супольнасцях, пашырэнне магчымасцей ўзаемавыгаднага партнёрства, падтрымку супольнасцей і ўстаноў у мэтах развіцця гэтага кірунку.	Асэнсаванне, развіцце і падтрымка ўдзелу супольнасцей у сумеснай рабоце
Тэма 4: **Арганізацыя дзеля зменаў**	Дадзеная тэма сфакусавана на стварэнні ўмоў для сумеснай дзейнасці супольнасцей, развіцці неабходных для гэтай дзейнасці ўменняў, а таксама стварэння ўмоў, пры якіх калектыўная дзейнасць становіцца пераўтваральнай сілай	Даваць супольнасцям магчымасць дзейнічаць разам, павялічваць іх уплыў і, калі неабходна, даваць ім доступ да рэсурсаў і сэрвісаў, развіваць іх уменне кіраваць імі і кантраляваць іх
Тэма 5: **Навучанне дзеля змен**	Гэтая тэма сфакусавана на паляпшэнні ўмоў навучання людзей у супольнасцях і практыкаў, якія з імі працуюць, дзеля змен і развіцця	Падтрымка сумеснага навучання людзей і арганізацый для дасягнення сацыяльнага абнаўлення
Тэма 6: **Разнастайнасць і інклюзія**	Гэтая тэма сфакусавана на прызнанні разнастайнасці і падтрымцы інклюзіі як асноўных аспектаў практыкі	Распрацоўка і ўкараненне практыкі, палітыкі, структур і праграм, якія прызнаюць і паважаюць разнастайнасць, а таксама садзейнічаюць інклюзіі
Тэма 7: **Лідарства і інфраструктура**	Гэтая тэма сфакусавана на пашырэнні правоў і магчымасцей лідэрства ў супольнасцях і стварэнні інфраструктуры для развіцця супольнасцяў і ўстойлівага сацыяльнага абнаўлення	Садзейнічанне і ўкараненне арганізацыйнага развіцця і інфраструктуры супольнасці, заахвочванне лідарства, якое забяспечвае пашырэнне правоў і магчымасцей людзей
Тэма 8: **Распрацоўка і ўдасканаленне палітыкі і практыкі**	Гэтая тэма сфакусавана на выкарыстанні інфармацыі, атрыманай на аснове сумеснай сістэмы адзнакі і аналізу адпаведных знешніх фактараў для ўдакладнення, распрацоўкі стратэгіі і практыкі	Распрацоўка, аналіз і інфармаванне практыкі і палітыкі ў сферы развіцця супольнасцей на аснове зваротнай сувязі для ўдасканальвання стратэгічнай і аператыўнай практыкі

Як можна выкарыстоўваць Міжнародныя Стандарты?

Стандарты могуць быць выкарыстаны ў якасці дапаможніка для калектыўнай пастаноўкі мэтаў і вызначэння практычных крокаў, неабходных для іх дасягнення. Яны гэтак жа могуць быць карысныя і для крытычнага аналізу як саміх мэтаў, так і шляхоў іх дасягнення. Іншымі словамі, Стандарты могуць быць выкарыстаны для планавання, рэалізацыі і аналізу дзейнасці, а гэтак жа для таго, каб вучыцца на ўласным вопыце.

Такім чынам, Стандарты могуць быць выкарыстаны ўсімі спецыялістамі ў сферы развіцця супольнасцяў для:

- развіцця агульнага ўяўлення і разумення таго, што такое развіцце супольнасцей;
- прапаганды каштоўнасцей, на якіх заснавана развіццё супольнасцей;
- пашырэння і павышэння якасці практыкі;
- для ўдакладнення канцэпцыі і палітыкі;
- для развіцця акадэмічнага і практыка-арыентаванага навучання.

Мы спадзяемся, што Стандарты будуць прыняты і выкарыстаны спецыялістамі-практыкамі у краінах, дзе нацыянальныя стандарты ўжо існуюць і вышэйназваныя стануць узаемнадапаўняльнымі, а для краін, дзе нацыянальныя стандарты яшчэ не распрацавалі, яны паслужаць кіраўніцтвам да дзеяння.

У працэсе распрацоўкі Стандартаў мы папрасілі ўдзельнікаў кансультацый прапанаваць шляхі выкарыстання Стандартаў. Іх адказы мы прадстаўляем ніжэй:

- для дыскусіі аб назначэнні, каштоўнасцях і ключавых накірунках развіцця супольнасцей у міжнародным і мясцовым кантэкстах, у межах адной ці паміж некалькімі супольнасцямі і паміж агенцтвамі і арганізацыямі;
- для развіцця рэсурсаў, якія дапамогуць паказаць, наколькі розныя кантэксты маюць уплыў на агульныя галіны практыкі ў межах некалькіх краін/супольнасцей;
- для падтрымкі міжнародных сетак, абмену вопытам і практычнымі прыкладамі;
- для садзейнічання агульнаму разуменню ключавых установак і каштоўнасцей развіцця супольнасцей паміж саміх супольнасцей і арганізацый;
- для абмеркавання сумеснага планавання і кіравання супольнасцямі, што дае магчымасць калектыўным дзеянням, пашырае правы і магчымасці;
- для інфармавання аб праектах неперарыўнай адукацыі і навучання ў працэсе дзейнасці спецыялістаў-практыкаў па развіцці супольнасцей;
- для распрацоўкі інструментаў самаацэнкі рэфлексіўнай практыкі;
- для падтрымкі абмену вопытам і прыкладамі таго, як Стандарты выкарыстоўваюцца для развіцця практыкі ў кожным з ключавых накірункаў, уключаючы міжнародны досвед па агульных тэмах;
- для развіцця міжнародных рэсурсаў , для ўключэння ў адукацыйныя праграмы і праграмы павышэння кваліфікацыі, вылучэння спрэчных асаблівасцей практыкі;
- для ўдакладнення дадзеных у архіве рэсурсаў навучання Міжнароднага Абмену па Развіцці Супольнасцей (GCDEX) IACD;
- для стварэння "агульнай базы", на аснове якой развіваліся б міжнародныя даследаванні, якія вывучаюць аспекты практыкі развіцця супольнасцей.

Для атрымання дадатковай інфармацыі аб IACD і поўнай версіі Агульных Міжнародных Стандартаў звяжыцеся з намі:

t:+44 141 248 1924 e: info@iacdglobal.org | www.iacdglobal.org

facebook.com/IACDglobal/ @IACD_global @IACDglobal

International Association for Community Development

Каб даведацца, як стаць членам IACD, перайдзіце на наш вэб сайт:

www.iacdglobal.org/join-us/

Standards Council Scotland

International Association for Community Development
Association Internationale de Développement et D'Action Communautaires
WITHOUT COMMUNITY DEVELOPMENT THERE IS NO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba

© IACD 2020

International Association for Community Development, Baltic Chambers, Suite 305, 50 Wellington Street, Glasgow G2 6HJ, Scotland, UK